

Kazalo

Dr. Samo Javornik

Uvodnik

Editorial

Mag. Aleksandra Heinzer

Vsebinska in formalna vloga identifikacijske številke za DDV

The substantive and formal role of the VAT identification number

Dr. Robert Horvat

Računovodenje stroškov izposojanja (1. del)

Accounting for borrowing costs (Part 1)

Tamara Kek

Spremembe in dopolnitve ZDR-1

Amendments and additions to the Slovenian Employment Relations Act (ZDR-1)

Dr. Barbara Mörec

Računovodska obravnava izdelave lastne poslovne računalniške aplikacije

Accounting treatment of internally generated software applications

Mag. Andreja Mušič

Kaj je novega v SRS-ju 3 (2024)?

What is new in SAS 3 (2024)?

Mojca Müller

Raba umetne inteligence v slovenski računovodski praksi

The use of artificial intelligence in Slovenian accounting practice

Tina Toman Pfajfar

Osnove o notranjem revidiranju, pomembne za računovodjo

What every accountant should know about internal audit

Dr. Stanko Čokelc

Kaznovanje davčnih prekrškov

Penalisation of tax offences

Mag. Maja Hmelak, Uroš Žust

Direktiva (EU) 2022/2557 o odpornosti kritičnih subjektov – direktiva CER – kaj morajo o njej vedeti notranji revizorji in revizorji informacijskih sistemov

Directive (EU) 2022/2557 on the Resilience of Critical Entities – CER Directive –

What internal auditors and information systems auditors need to know

Iz prakse za prakso

Revizija računovodskih izkazov in tveganja, povezana z IT okoljem

Uporaba podatkov, objavljenih po datumu ocene vrednosti

Notranja revizija in pridobitev specialista

Računovodsko izkazovanje vrednotnic

Upoštevanje obdavčitve oddajanja premoženja v najem pri na donosu zasnovanem načinu ocenjevanja vrednosti (nepremičnin) pri fizičnih osebah

Brisanje podatkov z negibljevih (SSD) diskov

Mag. Aleksandra Heinzer

Vsebinska in formalna vloga identifikacijske številke za DDV

The substantive and formal role of the VAT identification number

POVZETEK • Direktiva o DDV opredeljuje pravila podeljevanja identifikacijskih številke za DDV v EU-ju, ki so ključne za zagotavljanje pravilnega delovanja sistema DDV-ja. Te številke omogočajo identifikacijo in sledenje davčnih zavezancev ter so pomembne tudi za določanje kraja opravljanja storitev. Direktiva o DDV določa, komu se identifikacijske številke za DDV dodelijo, vključno z davčnimi zavezanci, ki dobavljajo blago ali opravljajo storitve, ter tistimi, ki opravljajo pridobitve blaga znotraj Unije. Vsaka identifikacijska številka za DDV vsebuje predpono države članice, ki jo je izdala, kar omogoča lažjo prepoznavo. Poudarek prispevka je na razlikovanju med formalno in vsebinsko vlogo teh številke, kar je pomembno za pravičen obračun DDV-ja. Posebna pozornost je namenjena atipičnim zavezancem in zahtevi po dodatnem preverjanju identifikacijskih številke, kar je v praksi pogosto izziv. Izpostavljeno je, da pridobivanje identifikacijskih številke za DDV ni vedno enostavno, kar otežuje poslovanje. Ključen pri preverjanju veljavnosti teh številke je sistem VIES, a ima težave, kot je na primer pomanjkanje rednih posodobitev. V sklepu poudarimo pomembnost identifikacijskih številke za DDV v sistemu DDV-ja, saj zagotavljajo transparentnost, pravilno obračunavanje in preprečevanje davčnih zlorab, ter izpostavimo težave in izzive v praksi.

Ključne besede • identifikacijske številke za DDV, davčni zavezanci, atipični zavezanci, preverjanje identifikacijskih številke, sistem VIES

SUMMARY • Within the EU, The VAT Directive defines the rules for the allocation of VAT identification numbers which are crucial for ensuring the correct functioning of the VAT system. These numbers enable the identification and tracking of taxable persons and are important for determining the place of performance. The VAT Directive specifies to whom VAT identification numbers are allocated, including taxable persons who supply goods or provide services, as well as those who make acquisitions of goods within the Union. Each VAT identification number includes a prefix of the member state that issued it, facilitating easier identification. The emphasis is on distinguishing between the formal and substantive roles of these numbers, which is important for the accurate calculation of VAT. Special attention is given to atypical taxpayers and the requirement for additional verification of identification numbers, which often presents a challenge in practice. It is highlighted that obtaining VAT identification numbers is not always straightforward, complicating business operations. The VIES system plays a key role in verifying the

validity of these numbers but faces issues such as the lack of regular updates. In conclusion, the importance of VAT identification numbers in the VAT system is emphasized, ensuring transparency, accurate accounting, and the prevention of tax abuses, while also highlighting the problems and challenges in practice.

Key words • *VAT identification numbers, taxable persons, atypical taxpayers, verification of identification numbers, VIES system*

Dr. Robert Horvat

Računovodenje stroškov izposojanja (1. del)

Accounting for borrowing costs (Part 1)

POVZETEK • V prispevku so sistematično in celovito predstavljena in pojasnjena določila Slovenskih računovodskih standardov in Mednarodnih standardov računovodskega poročanja v zvezi z računovodenjem stroškov izposojanja. Ta tematika v domači strokovni literaturi še ni bila podrobneje obdelana, čeprav se v praksi v zvezi z njo pojavljajo številna vprašanja in dileme, posledično pa tudi napačno razumevanje in uporaba. Zato želimo poglobljeno in s praktičnimi primeri predstaviti rešitve računovodenja stroškov izposojanja po Slovenskih računovodskih standardih in Mednarodnih standardih računovodskega poročanja ter odgovoriti na najpogostejša vprašanja in dileme v zvezi z njihovo uporabo. Zaradi obsežnosti je prispevek objavljen v dveh delih. Pričujoči je tako prvi del, ki mu bo v prihodnji številki sledil še drugi. Vsebine, obravnavane v prvem delu, so: (1) področje uporabe, (2) opredelitev stroškov izposojanja, ki jih je dopustno ali treba usredstvovati v nabavni ali stroškovni vrednosti sredstev, ter (3) opredelitev sredstev v pripravi, v nabavni ali stroškovni vrednosti, ki jih je dopustno ali treba usredstvovati kot stroške izposojanja. Opozorimo tudi na nekatere razlike v rešitvah računovodenja stroškov izposojanja po SRS-jih in MSRP-jih.

Ključne besede • stroški izposojanja, usredstvovanje, opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena sredstva, naložbene nepremičnine, proizvodi, nedokončana proizvodnja

SUMMARY • In the article, we systematically and comprehensively present and explain the provisions of Slovenian Accounting Standards and International Financial Reporting Standards regarding the accounting for borrowing costs. It is a topic that, despite numerous questions and dilemmas arising in practice, has not yet been covered in detail in domestic professional literature. For that purpose, an in-depth, comprehensive and systematic analysis of the provisions contained in both Slovenian Accounting Standards and Financial Reporting Standards regarding the accounting for borrowing costs was performed, and the most common questions and dilemmas related to their application were addressed. Due to the extensive nature of the topic, it will be presented in two parts, the first part in the current article and with the second part to follow in the next issue. The topics covered in the first part include: (1) the scope of application, (2) the definition of borrowing costs that may or need be capitalized, and (3) the definition of qualifying assets, for which borrowing costs can be capitalized. The paper also highlights some

differences in the accounting treatment of borrowing costs according to Slovenian Accounting standards and International Financial Reporting Standards.

Key words • *borrowing costs, capitalisation, property, plant and equipment, intangible assets, investment property, inventory, work-in-progress*

Tamara Kek

Spremembe in dopolnitve ZDR-1

Amendments and additions to the Slovenian Employment Relations Act (ZDR-1)

POVZETEK • Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1D) sta se v nacionalno zakonodajo prenesli Direktivi 2019/1152/EU in 2019/1158/EU. ZDR-1D je prinesel nekatere novosti in spremembe na področju urejanja delovnih razmerij, ki se nanašajo na obvezne sestavine pogodbe o zaposlitvi, na podaljšanje roka za vrnitev na delo ob suspenzu pogodbe o zaposlitvi, na povečanje pravne varnosti agencijskih delavcev in napotениh delavcev na delo v tujino, na določitev subsidiarne odgovornosti podizvajalčevega sopogodbjenika, na implementacijo načela sorazmernosti pri določanju trajanja poskusnega dela pri delovnih razmerjih za določen čas, na opredelitev časa odsotnosti zaradi izobraževanja kot delovnega časa, na podaljšanje obdobja za prenos neizkoriščenega letnega dopusta in druge. Spremembe se nanašajo tudi na povečanje pravne varnosti zaposlenih in predstavnikov delavcev v postopkih odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Uvajajo se pravica delavca do izjave o očitanih kršitvah in skrajšanje obdobja za odpoved pogodbe o zaposlitvi iz krivdnega razloga ob ponovni kršitvi, novi neutemeljeni odpovedni razlogi in razlogi za izredno odpoved zaradi kršitev na strani delodajalca ter večja zaščita predstavnikov delavcev z določitvijo novih pravil za zadržanje učinkovanja odpovedi. Implementacija omenjenih direktiv je prinesla tudi novosti na področju usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja ter nadgradnjo ureditve pravice do dela s krajšim delovnim časom, dela na domu in razporeditve delovnega časa. Na novo je uvedla oskrbovalski dopust, vključno z dodatnim varstvom delavcev zaradi nege in oskrbe, ter pravico do odklopa. Novosti ureditve se nanašajo tudi na pravice žrtev družinskega nasilja in skrajšanje dopustnega delovnega časa otrok, mlajših od 15 let.

Ključne besede • spremembe Zakona o delovnih razmerjih, varstvo pravic delavcev, usklajevanje zasebnega in poklicnega življenja, prenehanje delovnega razmerja

SUMMARY • The Act on Amendments and Additions to the Slovenian Employment Relations Act (ZDR-1D) transposes Directives 2019/1152/EU and 2019/1158/EU. The ZDR-1D introduced certain novelties and changes in the field of employment relations regulation, relating to the mandatory elements of the employment contract, the extension of the time limit for return to work in the event of suspension of the employment contract, and the increase of legal security for agency workers and workers posted abroad, the establishment of the vicarious liability of the subcontractor's co-contractor, the implementation of the principle of proportionality in determining the duration of probationary work in fixed-term employment

relationships, the definition of time off for education as working time, the extension of the period for carrying over unused annual leave, and others. The amendments also relate to enhancing the legal certainty of employees and employees' representatives in dismissal procedures. It introduces the right of the employee to a statement on the alleged breaches and a reduction of the period for termination of the employment contract on the grounds of fault in the event of repeated breaches, new unfounded grounds for dismissal and grounds for extraordinary dismissal for breaches on the part of the employer, and greater protection for workers' representatives by laying down new rules for suspending the effect of dismissal. The implementation of these Directives has also brought new developments in the area of work-life balance and upgraded the regulation of the right to part-time work, homeworking and the organisation of working time. It has re-introduced care leave, including additional protection for care workers, and the right to disconnection. The new rules also concern the rights of victims of domestic violence and the reduction of the permissible working time for children under 15 years of age.

Key words • *amendments to the Employment Relations Act, protection of workers' rights, reconciliation of private and professional life, termination of employment*

Dr. Barbara Mörec

Računovodska obravnava izdelave lastne poslovne računalniške aplikacije

Accounting treatment of internally generated software applications

POVZETEK • Čedalje več organizacij pri svojem delovanju uporablja poslovne računalniške aplikacije, ki so jih izdelale same. A čeprav so te pogosto ključne za uspešnost njihovega poslovanja, jih organizacije praviloma ne pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo, če pa jih, je njihova vrednost pogosto zanemarljiva. Razlog se skriva v strogih računovodskih pravilih za pripoznavanje in merjenje neopredmetenih sredstev, ki jih organizacija izdela sama, tako da jih v praksi pri izdelavi lastne poslovne računalniške aplikacije le redkokatera organizacija zmore izpolniti. V prispevku z opisom tipičnih okoliščin in različnih možnih postopkov izdelave računalniške aplikacije utemeljujemo, zakaj organizacija te pogoje težko izpolni, ne glede na to, ali računovodi po SRS-jih ali po MSRP-jih, ter podamo napotke tako za prvo pripoznanje kot tudi kasnejše merjenje usredstvenih lastnih poslovnih računalniških aplikacij.

Ključne besede • neopredmeteno sredstvo, računalniška aplikacija, usredstvenje stroškov izdelave

SUMMARY • More and more organizations are using various internally generated software at their operations. However, despite the fact it is crucial for their success, internally generated software is generally not recognized as an intangible asset and yet, if it is, its value is often insignificant. The reason lies in the stringent accounting rules for recognition and measurement of internally generated intangible assets, which can be met by a few organizations only. Based on the description of typical computer software generation procedures, we provide the insight into the struggle to meet those requirements regardless of whether organizations follow Slovenian or International financial reporting standards. Additionally, we provide guidance for initial recognition and subsequent measurement of internally generated computer software.

Key words • intangible asset, computer software, cost capitalization

Mag. Andreja Mušič

Kaj je novega v SRS-ju 3 (2024)?

What is new in SAS 3 (2024)?

POVZETEK • SRS 3 (2024) se je korenito spremenil. Ključna sprememba se nanaša na razvrščanje drugih finančnih naložb. Torej tistih, ki niso naložbe v odvisne in pridružene organizacije ter skupne podvige. S spremembo so se pravila računovodenja teh naložb uskladila z MSRP-jem 9. Ker pa so SRS-ji samostojni standardi in se od spremembe leta 2016 neposredno ne sklicujejo na določbe v MSRP-jih, so nekatere računovodske rešitve v SRS-ju 3 edinstvene. Takšno je denimo pravilo, v skladu s katerim organizacija finančne naložbe, katerih poštena vrednosti ne more zanesljivo izmeriti, po začetnem pripoznanju meri po nabavni vrednosti. Pa tudi pravilo, da naložbe v kriptovalute in plemenite kovine kot posebno skupino naložb razvrsti med finančne naložbe, čeprav niso finančna sredstva. Po začetnem pripoznanju jih meri po nabavni vrednosti ali po pošteni vrednosti prek izkaza poslovnega izida. Standard je tudi dopolnjen s kriteriji, ki jih organizacija presoja pri prenosu finančnih naložb glede na to, ali so izpolnjeni pogoji za odpravo pripoznanja.

Ključne besede • finančne naložbe, SRS 3 (2024), MSRP 9, kriptovalute, plemenite kovine, odprava pripoznanja finančnih naložb, razvrščanje in merjenje finančnih naložb

SUMMARY • SAS 3 (2024) was subject to radical changes. But the key change concerns the changed classification of financial assets, which does not include investments in subsidiaries and joint ventures. Those are not within the scope of financial assets. With the amendment, the accounting rules from IFRS 9 were transferred into SAS 3 (2024). However, since the SAS are independent accounting standards, which since 2016 do not directly refer to certain rules in the IFRS, certain accounting solutions in SAS 3 (2024) are unique. Such is the rule according to which organization measures financial assets whose fair value cannot be measured reliably at cost after initial recognition. And the one that investments in cryptocurrencies and precious metals (such as gold) are classified as a special group of financial investments. The standard is also supplemented with criteria to be applied when a financial asset is derecognized.

Key words • financial assets, SAS 3 (2024), IFRS 9, cryptocurrencies, precious metals, derecognition of financial assets, classification and measurement of financial assets

Mojca Müller

Raba umetne inteligence v slovenski računovodski praksi

The use of artificial intelligence in Slovenian accounting practice

POVZETEK • Umetna inteligenca (UI) je med nami že vrsto let. V zadnjem letu pa se o njej govori tudi izven strokovnih krogov, saj so orodja umetne inteligence skoraj brezplačno na voljo vsakemu, ki ima dostop do svetovnega spleta. Zanimalo nas je predvsem, koliko slovenskih računovodij umetno inteligenco že uporablja, kako in kakšno je njihovo stališče o umetni inteligenci v slovenski računovodski praksi. V prispevku na kratko povzamemo rezultate ankete SURS-a o uporabi umetne inteligence v Sloveniji. Sledi anketa, ki smo jo oktobra 2023 izvedli sami in s katero smo želeli ugotoviti, kako se na uporabo umetne inteligence pripravljajo slovenski računovodje. Na podlagi izkušenj in izobraževanj o umetni inteligenci izpostavljamo tri pravila za varno rabo in podajamo nekaj zanimivih predlogov za uporabo umetne inteligence v računovodski praksi. V sklepu prispevka izpostavljamo, zakaj je pomembno, da računovodje sledijo spremembam, ki jih prinaša umetna inteligenca.

Ključne besede • umetna inteligenca, računovodstvo, statistika

SUMMARY • Artificial intelligence (AI) has been with us for many years. In the last year, however, AI has also been the talk of the town outside professional circles, as AI tools are available almost free of charge to anyone with access to the World Wide Web. We were particularly interested in how many Slovenian accountants are already using AI, in what way and how they see AI being used in Slovenian accounting practice. In this paper we briefly summarise the results of a survey conducted by the Statistical Office of the Republic of Slovenia (SURS) on the use of AI in Slovenia. This is followed by a survey we conducted ourselves in October 2023 to find out how Slovenian accountants are preparing for the use of AI. Based on our experience and training on AI, we highlight three rules for the safe use of AI and make some interesting suggestions for the use of AI in accounting practice. In the conclusion, we highlight why it is important for accountants to keep abreast of the changes brought about by AI.

Key words • artificial intelligence, accounting, statistics

Tina Toman Pfajfar

Osnove o notranjem revidiranju, pomembne za računovodjo

What every accountant should know about internal audit

POVZETEK • Notranja revizija krepi sposobnost organizacije, da ustvarja, varuje in ohranja vrednost, tako da poslovodstvu in organu nadzora zagotavlja neodvisna, na tveganjih temelječa nepristranska zagotovila, nasvete, vpogled in predvidevanja. Ta veda se je razvijala desetletja in danes predstavlja pomoč najvišjemu vodstvu organizacije

Ključne besede • notranja revizija, Hierarhija pravil notranjega revidiranja, načrtovanje, izvajanje, poročanje, spremljanje napredovanja

SUMMARY • Internal auditing strengthens the organization's ability to create, protect, and sustain value by providing the board and management with independent, risk-based, and objective assurance, advice, insight, and foresight. Internal Audit has been evolving through decades and currently presents the added value for the organization through its activities.

Key words • Internal audit, Hierarchy of Internal Auditing Rules, planning, performing, reporting, follow up

Dr. Stanko Čokelc

Kaznovanje davčnih prekrškov

Penalisation of tax offences

POVZETEK • V tretji raziskavi nadaljujemo proučevanje davčnih prekrškov v obdobju 2019–2022. Z izsledki raziskave želimo davčne svetovalce in računovodje opozoriti na kaznovanje davčnih prekrškov. Proučevali smo podatke o izrečenih globah v letih od 2019 do 2022 po posameznih zakonskih podlagah. Zanimalo nas je, kako je Finančna uprava RS v navedenih letih izrekala globe za davčne prekrške. Prav tako smo analizirali podatke iz sodb okrajnih in višjih sodišč glede pritožb na izrečene globe Finančne uprave.

Ključne besede • davčni prekršek, kaznovanje davčnih prekrškov, globa

SUMMARY • In the third research, we continue to study tax offenses for the period from 2019 to 2022. Based on results of the research, we would like to point out to tax advisers and accountants on penalising tax offenses. We studied data on fines imposed in years 2019, 2020, 2021 and 2022 by individual legal bases. The author was interested in how the Financial Administration imposed fines for tax offenses in those years. We also analysed the data from the judgments of local and high courts on complaints against fines imposed by the Financial.

Key words • tax offence, penalising tax offences, fine

Mag. Maja Hmelak, Uroš Žust

Direktiva (EU) 2022/2557 o odpornosti kritičnih subjektov – direktiva CER – kaj morajo o njej vedeti notranji revizorji in revizorji informacijskih sistemov

Directive (EU) 2022/2557 on the Resilience of Critical Entities – CER Directive – What internal auditors and information systems auditors need to know

POVZETEK • Konec leta 2022 sta Evropski parlament in Svet sprejela dve direktivi za zaščito t. i. kritičnih subjektov – organizacij, ki so ključne za vzdrževanje pomembnih družbenih funkcij, gospodarskih dejavnosti, javnega zdravja, varnosti in okolja. To sta Direktiva (EU) 2022/2555 – NIS 2, ki je osredotočena na doseganje visoke ravni kibernetске varnosti po celotni Evropski uniji, in Direktiva (EU) 2022/2557 – CER, ki krepi odpornost kritičnih subjektov na vseh drugih področjih. Direktiva CER širi obseg zaščiteneh sektorjev s ciljem celovitega izboljšanja nacionalnih zmogljivosti. V njej so različne specifične zahteve za ocene tveganj ter ukrepi za odpornost in poročanje o incidentih za kritične subjekte. Notranji revizorji in revizorji informacijskih sistemov lahko pomagajo z ocenjevanjem upravljanja tveganj, ocenjevanjem skladnosti z Direktivo CER in priporočanjem izboljšav za ukrepe odpornosti.

Ključne besede • Direktiva (EU) 2022/2557, odpornost kritičnih subjektov, direktiva CER, kibernetска varnost, fizična in nekibernetска odpornost, nacionalna ocena tveganj

SUMMARY • At the end of 2022, the European Parliament and Council adopted two key directives to protect critical entities, organizations essential for maintaining vital societal functions, economic activities, public health, safety, and the environment. The directives are: Directive (EU) 2022/2555 – NIS 2, focused on achieving a high level of cybersecurity across the EU, and Directive (EU) 2022/2557 - CER, enhancing the resilience of critical entities beyond cybersecurity, addressing physical and non-cyber resilience. The CER Directive expands the scope of protected sectors, aims to improve national capabilities, and has specific requirements for risk assessments, resilience measures, and incident reporting for critical entities. Internal and information systems auditors can assist by evaluating risk management,

assessing compliance with the CER Directive, and recommending improvements for resilience measures.

Key words • *Directive (EU) 2022/2557, resilience of critical entities, CER Directive, cybersecurity, physical and non-cyber resilience, national risk assessment*